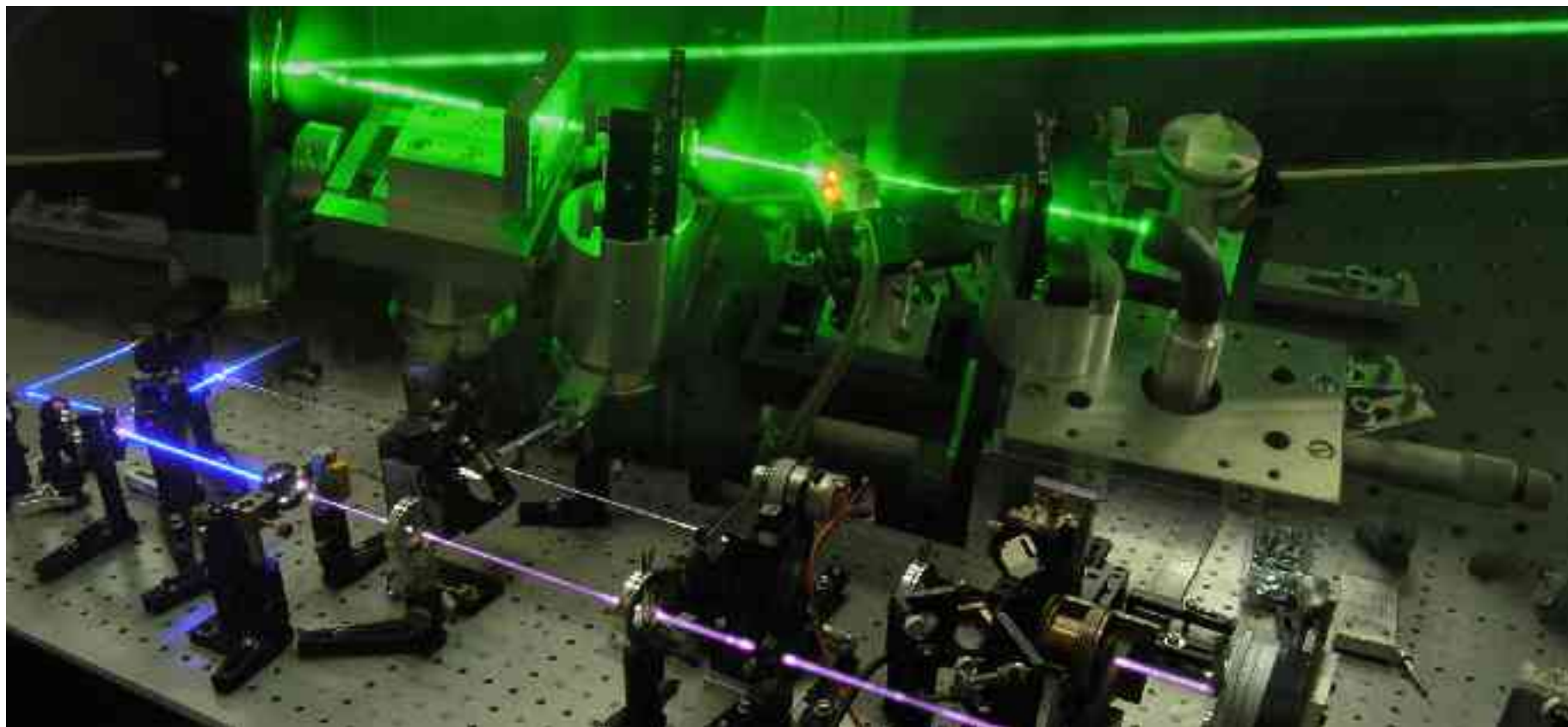

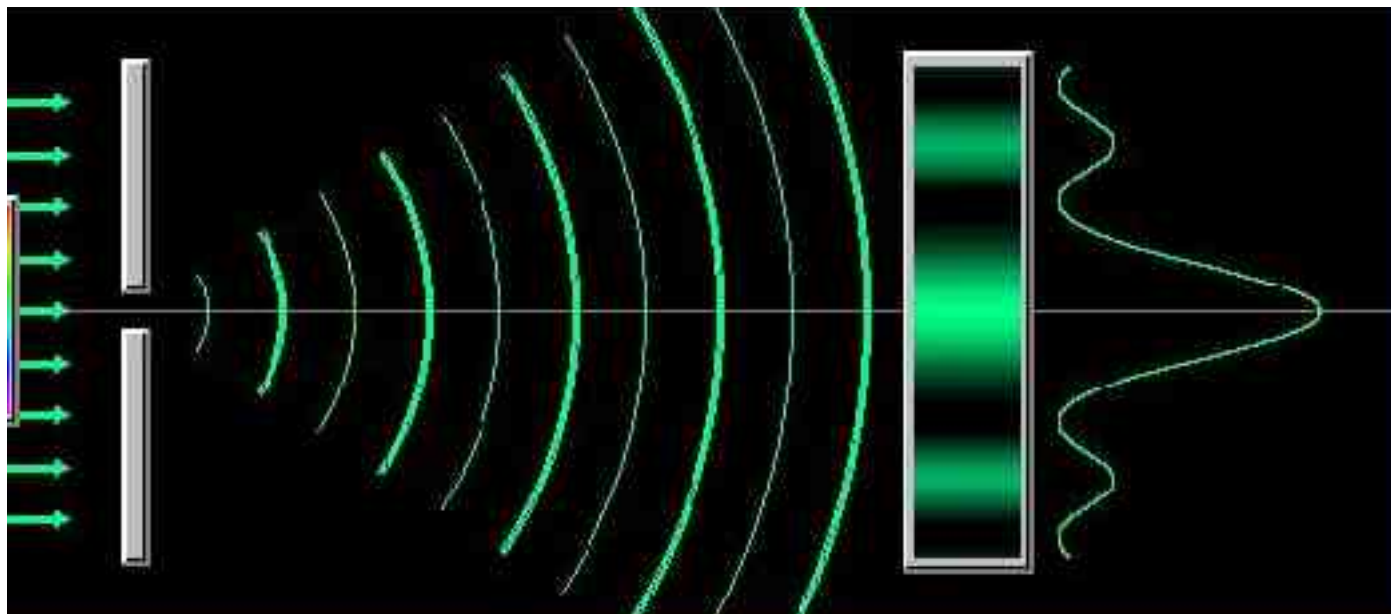
Tadeusz Stacewicz

JAK DZIAŁA LASER ?

Czym jest światło ?

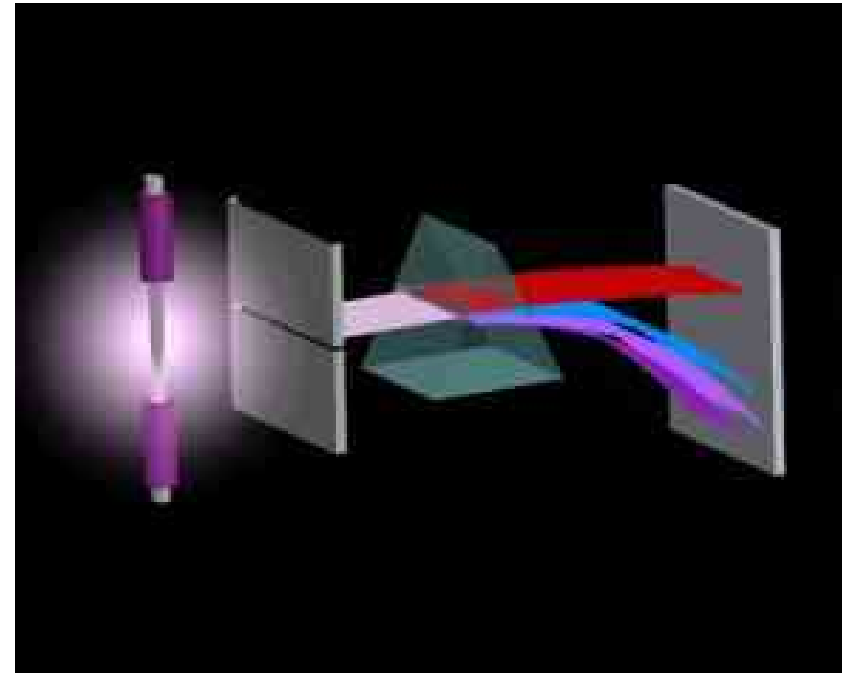

Dyfrakcja światła na szczelinie

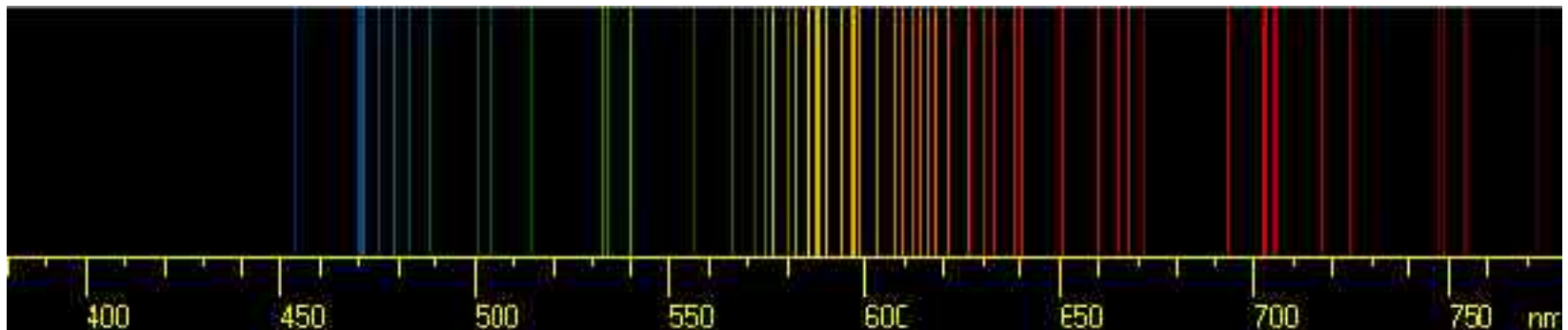
Światło jest falą elektromagnetyczną

Jak powstaje światło ?

Widma atomowe
- nierozwiązany problem
fizyki XIX wiecznej

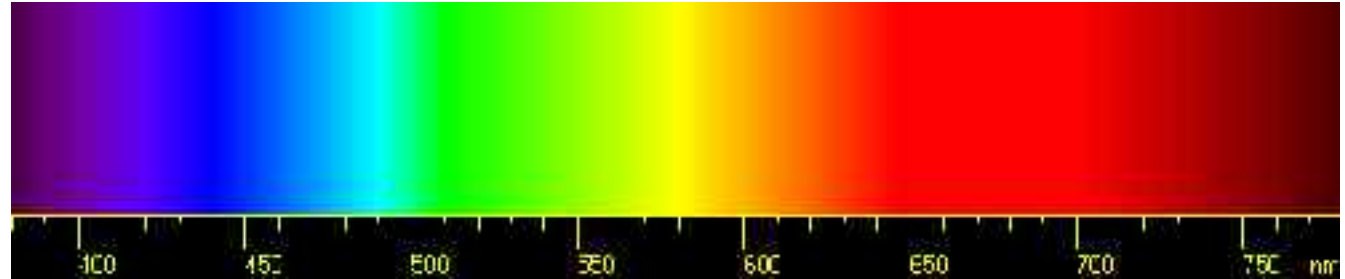

Widmo neonu:

→
Długość fali [$\cdot 10^{-9}$ m]

Widmo ciała doskonale czarnego

Aby je wyjaśnić, trzeba założyć, że

istnieją minimalne porcje (kwanty) energii światła:

$$E = h\nu = h \frac{c}{\lambda}$$

h – stała Plancka ($h=6.62 \cdot 10^{-34}$ Js)

ν -częstość fali

λ - długość fali

c – prędkość światła

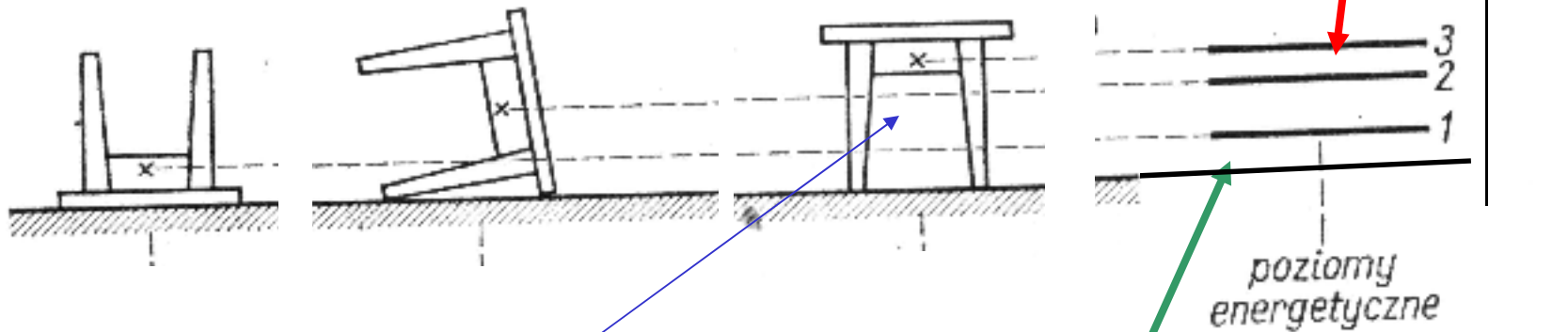
Max Planck

1900 r.

**Kwant promieniowania
pomarańczowego to
zaledwie $\sim 3 \cdot 10^{-19}$ J.**

Czy energia materii też występuje w porcjach ?

*„Stany stacjonarne” stolka
i
odpowiadające im
poziomy energetyczne.*

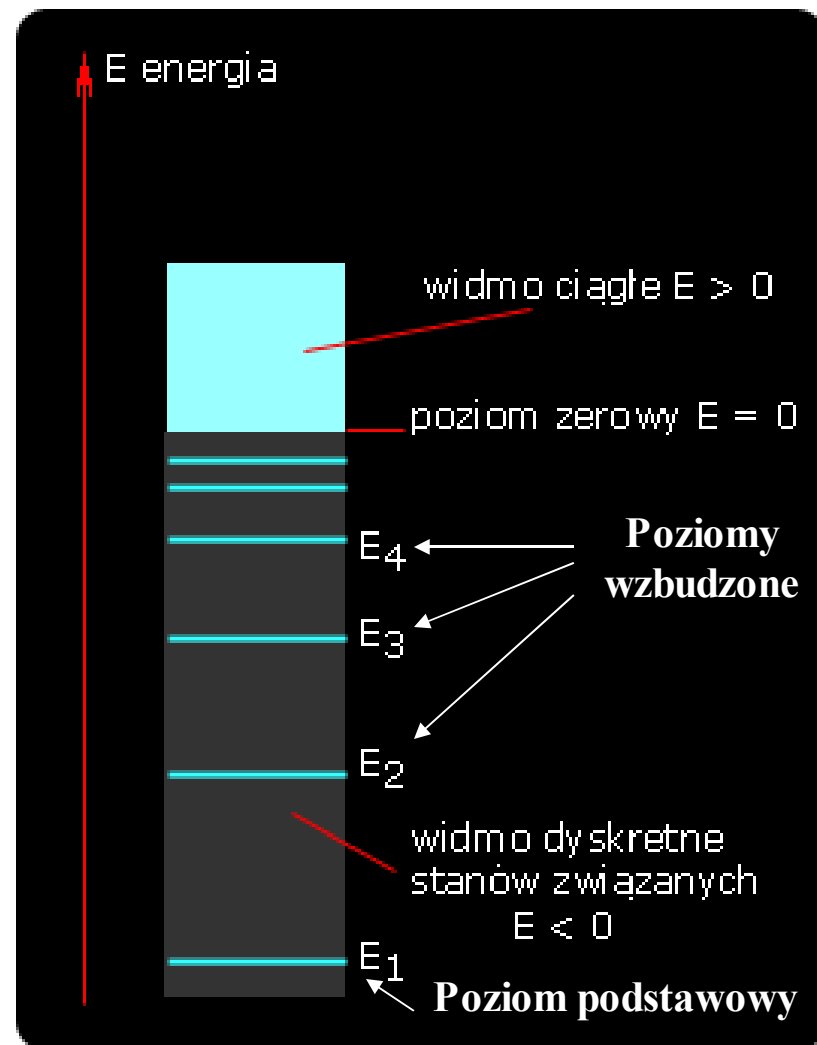
$E = mgh$

Poziom
podstawowy

Obiekty z mikroświata (atomy, molekuly, itp.) charakteryzują się

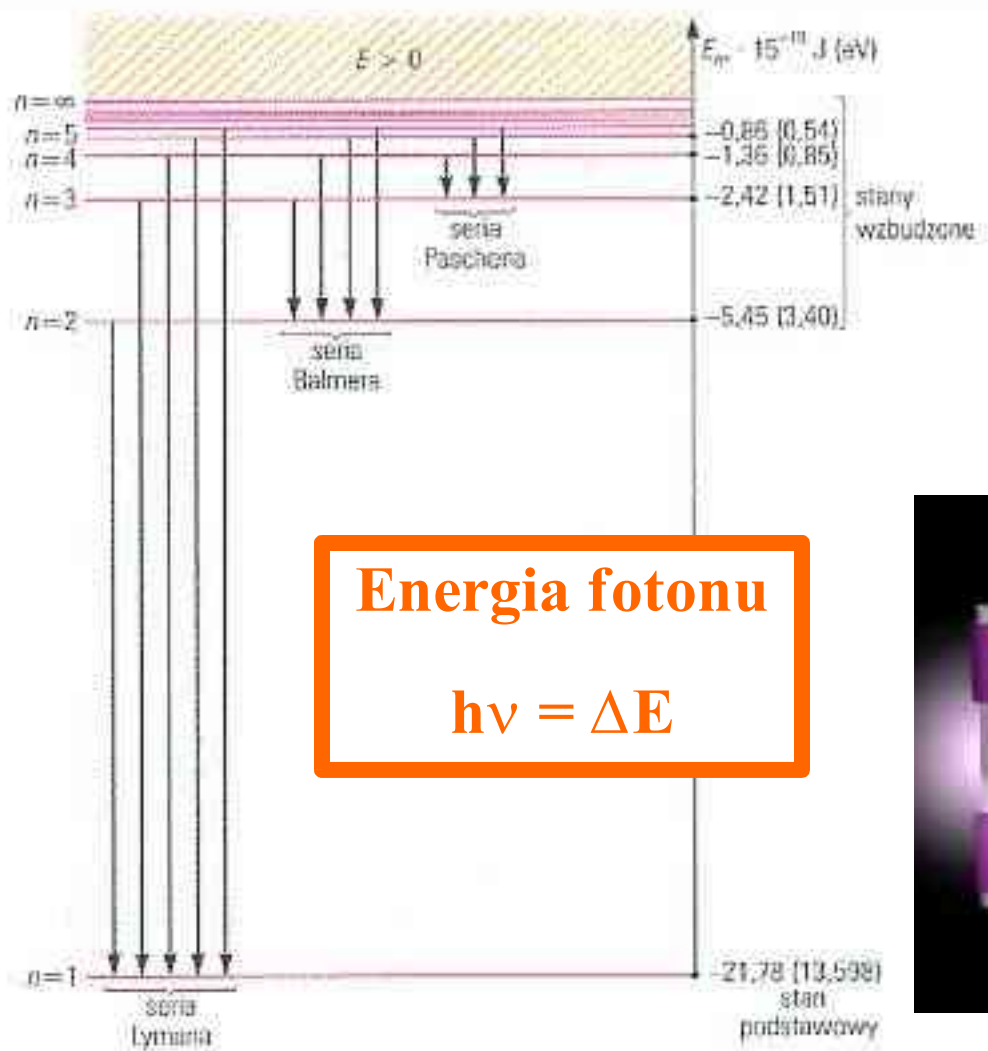
**dyskretnymi
poziomami
energetycznymi.**

Poziomy energetyczne
atomu wodoru

Emisja i absorpcja światła są związane z

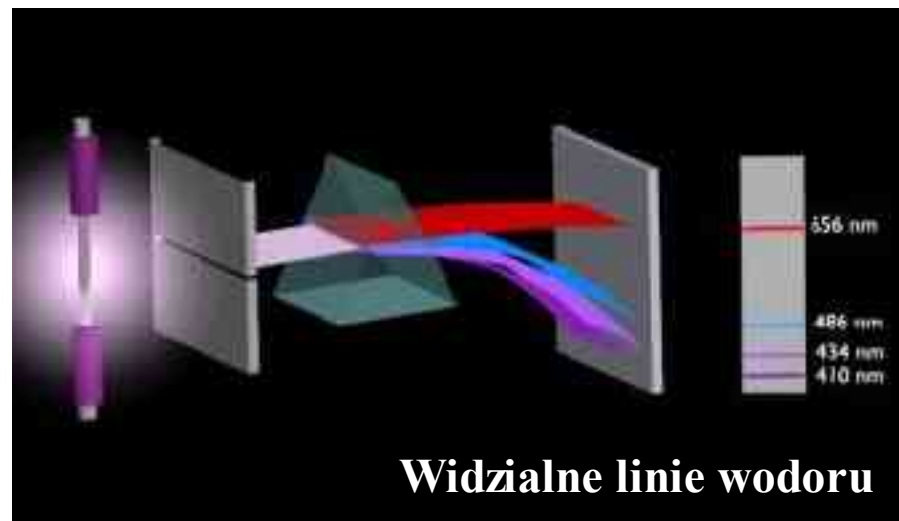
wodór

Energia fotonu

$$h\nu = \Delta E$$

przeskokami
między
poziomami
energetycznymi.

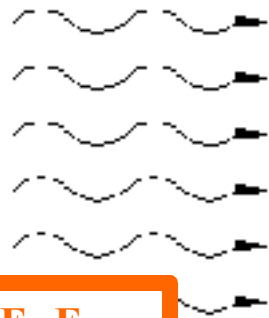
Widzialne linie wodoru

Albert Einstein:

Podstawowe procesy oddziaływania promieniowania z materią:

1. Absorpcja – „anihilacja światła”:

pole EM
n fotonów

u k ł a d

E_2

E_1

$$h\nu = E_2 - E_1$$

„przed”

u k ł a d

E_2

E_1

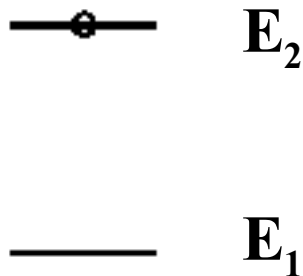
p o l e E M
n - 1 f o t o n ó w

„po”

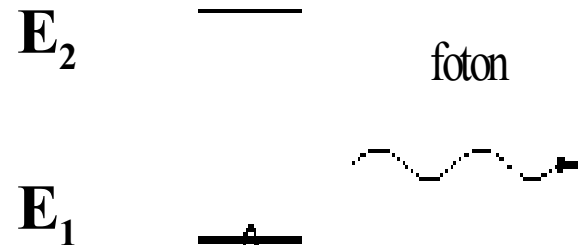
2. Emisja spontaniczna:

układ

„przed”

układ

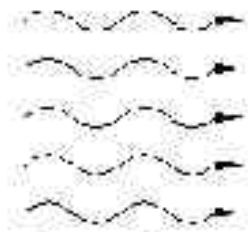
„po”

W ten sposób światło jest wytwarzane w:

- lampach żarowych;
- lampach fluorescencyjnych;
- diodach elektroluminescencyjnych;
- źródłach chemiluminescencyjnych, itp.

3. Emisja wymuszona:

n fotonów

układ

E_2

E_1

$$h\nu = E_2 - E_1$$

„przed”

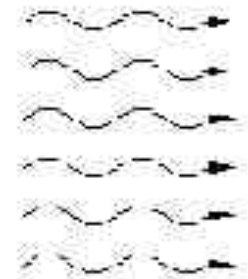
układ

E_2

E_1

n+1 fotonów

„po”

Jest to elementarny proces wzmocnienia.

Pole promieniowania powstałe wskutek emisji wymuszonej charakteryzuje się:

zgodną fazą, częstością, polaryzacją i kierunkiem propagacji.

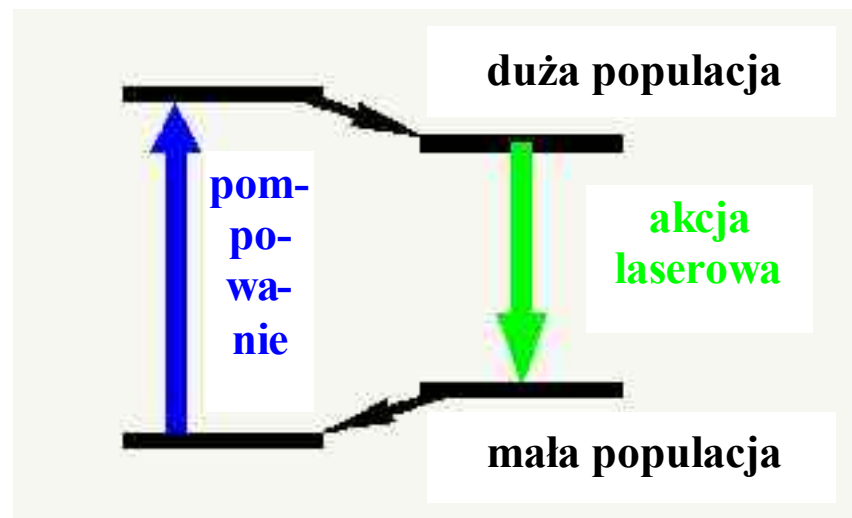
Lasery - wzmacniacze światła działające dzięki emisji wymuszonej

POMPOWANIE (zasilanie)

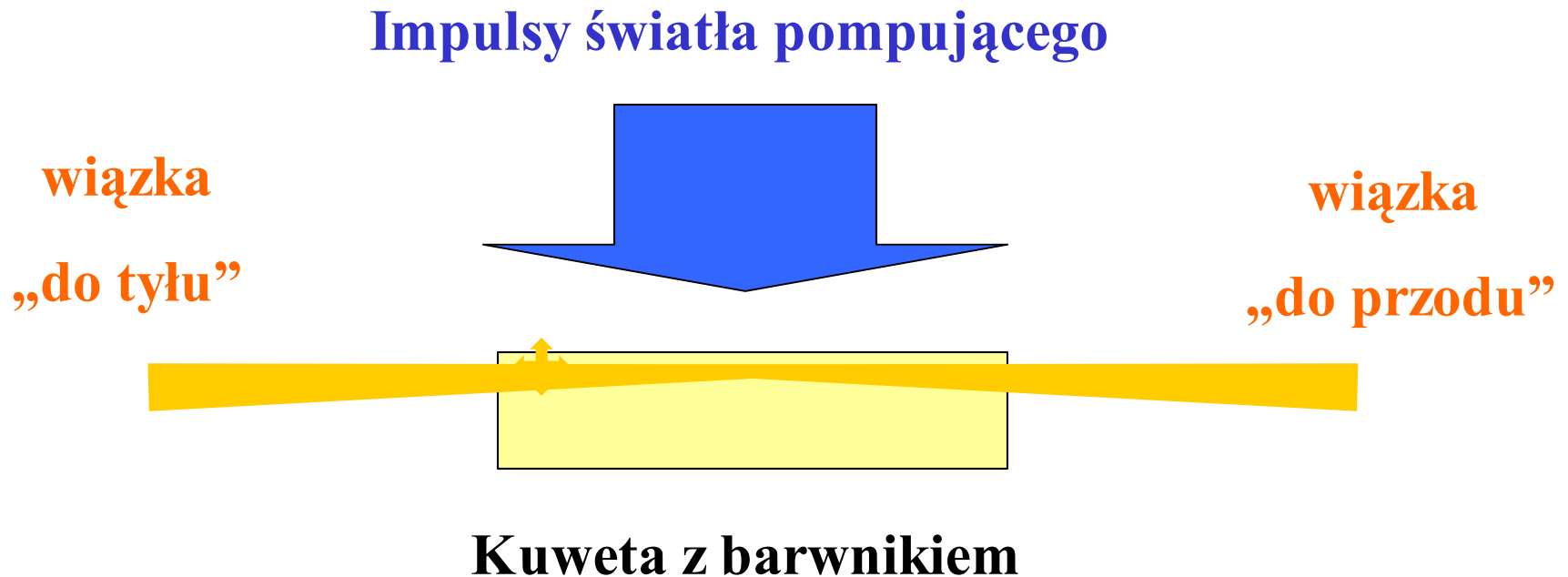

Light
Amplification by
Stimulated
Emission of
Radiation

Pompowanie musi
zapewnić inwersję
populacji

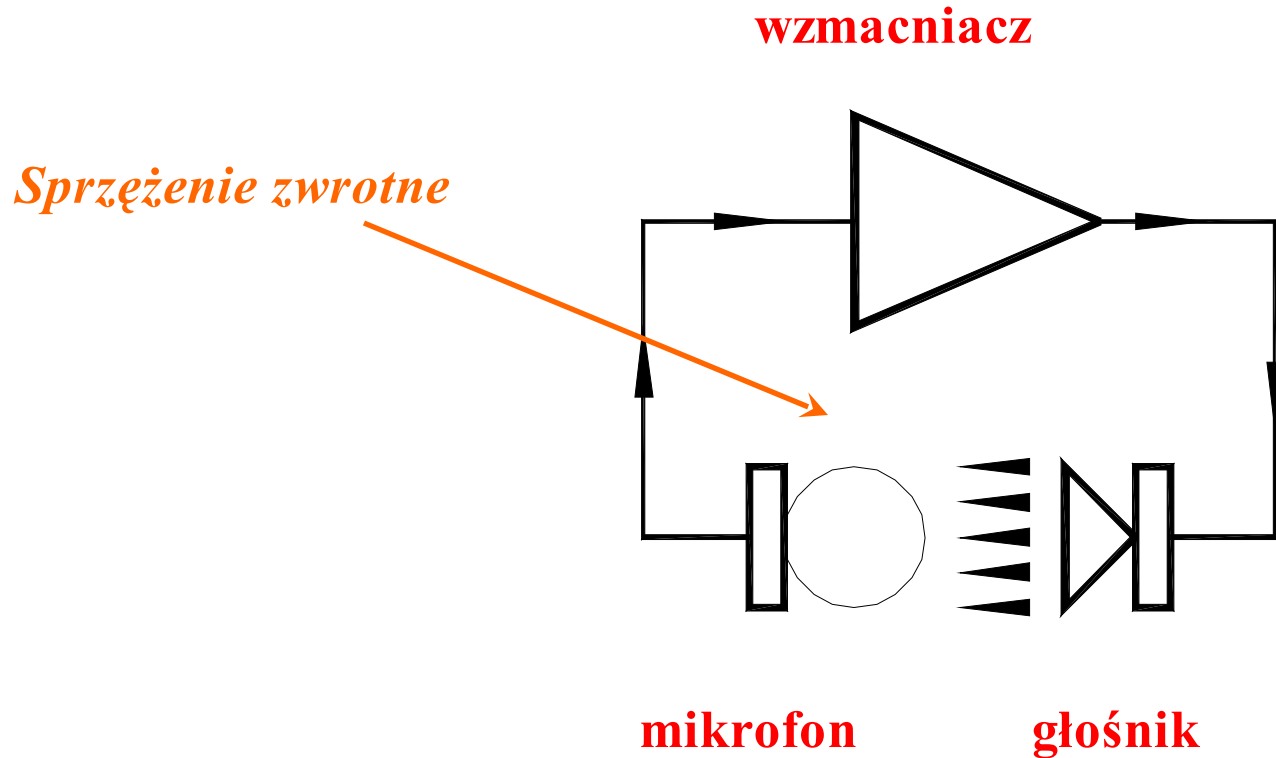
Barwnikowy wzmacniacz światła

Początkowo w kuwecie światło jest wytwarzane głównie wskutek emisji spontanicznej.

Jednak fotony biegnące wzdłuż „napompowanego” paska barwnika ulegają wzmocnieniu wskutek emisji wymuszonej.

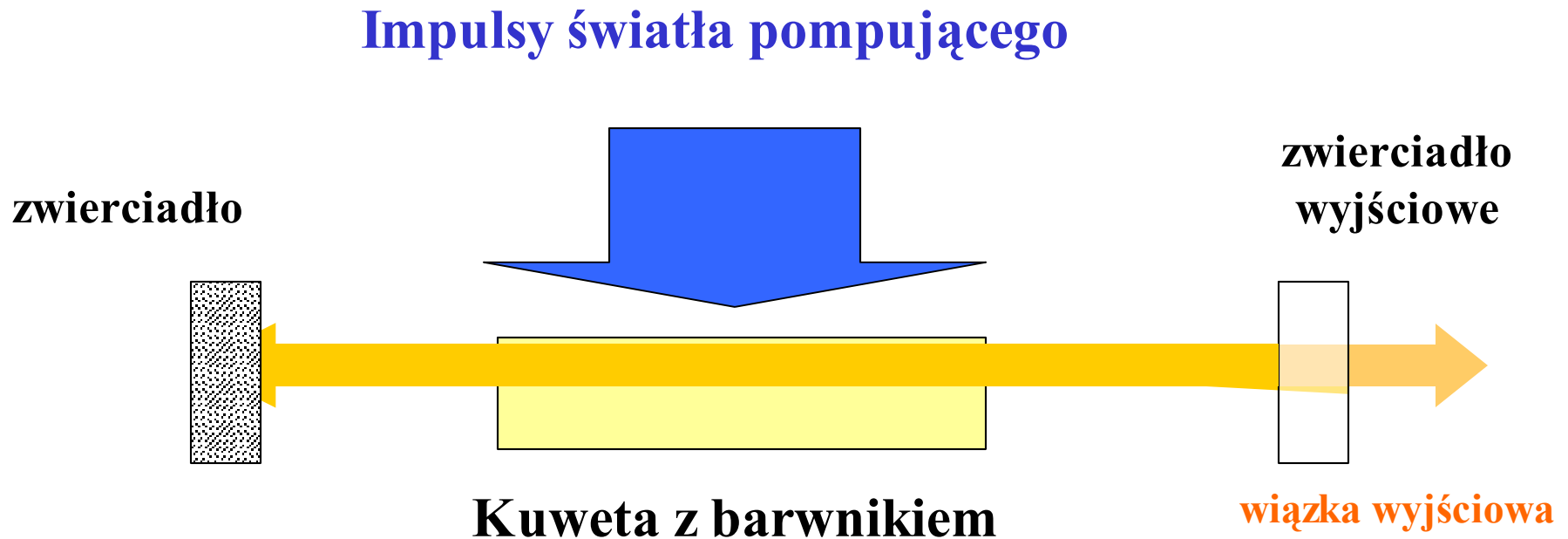
Generator akustyczny:

Generator

– wzmacniacz z dodatnim sprzężeniem zwrotnym

Laser – generator optyczny:

Układ zwierciadeł, który zapewnia sprzężenie zwrotne,
tworzy rezonator optyczny

KONIEC